

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Debreczen, XXI. évi. 24. szám.

ÁRA 10 KORONA

1923. január 31. Szerda.

Revolverek

hideg csöve villant meg Budapest egyik legforgalmasabb helyén. Két jól öltözött uriember szorongatta a revolverek agyát, egyikük az Adria palota, a másik a Wodianer-palota falának vetette a hátát. Hat lövést adott le egymásra, egyikük könnyebben megsebesült, a másik a helyszínen meghalt. A forgalmas helyen összeszaladt emberek sűrű tömege riadt félelemmel vont kordont és csak akkor mert közeledni, mikor az utcai párbaj véget ért. Két uriember hat lövést adott le egymásra egy világáros legforgalmasabb helyén azért, mert némi elintézni valójuk volt egymással.

Az emberi élet még a háborúban sem volt szabad préda. A nemzetközi jog és főleg a humanizmus ezer és ezer eszközzel, néha még esellel is igyekezett minél több élő embert az életmek megtartani még a pergőtűzes, gázrántós, légi bombás emberirtás legborzalmasabb korszakaiban is. És tíz kilométerrel a front mögött már gyilkosság, gonoszított volt az, ami tíz kilométerrel előbb az összes energiákat irányította. Békés városok, békés országok lakossága pedig azelőtt is, ma is megborzadva, elszörnyedve, irtóztva vesz tudomást minden esetről, amikor ember embertársa ellen intéz gyilkos merényletet. Mért kell hát mégis napról-napra látunk, hallunk, olvasunk, hogy a kések vilámlásának, revolverek dörrenésének mint esik áldozatát egész sereg ember, akiket ha összeszámolnánk, a béke harcának egész dandárát állíthatnánk ki belőlük? Mért kell a vitákat kések hideg pengéjével tisztázni, mért nem lehet embereknek és embercsoportoknak érzéseikről, szenvedélyeikről, vagy akár meggyőződésükről is revolverek dörrenésével hitetenni?

Azért, mert ma ugyyszólván minden második ember élesre fent őriz a szíve fölött, revolvert hord a hátához, vagy legjobban esetben ölmalmú ékes gummitáskával, indul sétára. Irides, izgatott, sőt felizgatott ma a társadalom. Kérdések, amelyeket azelőtt fel se vetettek, ma emberek százezreit mozgatják meg; az életnek még olyan kicsinyes problémái is, amelyek azelőtt legfeljebb egy álmatlan éjszakát okoztak, ma a legszörnyűbb szenvedélyeket viharoztatják fel: véleményeltérések, amelyek a multban talán az érintkezés megszakítására vezettek két civakodó ember között, ma a halált idézik fel a haragos feleire; a lovagias ügy istentelét a humanizmus korszaka sem tudta kiirtani, de elégt annyit, hogy a vele járó nagy felelősség erdők sötét mélyébe számíztta az ordálilak színhelyét, míg ma a főváros kelles közepén hat lövést váltanak az ur ellenfelek segédek nélkül, fetételek nélkül, de az egyik fél gvázos halálával.

És sajnos, így lesz ez mindaddig, amíg ugyszólván minden második ember élesre feni a kését, melótt sétára indul, megtölti a revolverét, amelyhez a legtöbb esetben fegyvertartási engedélye sincs és karjára fűzi a gummitáskát, amelynek hírtelen felendült forgalma egy egészen új iparágat virágoztatott fel. Mindaddig, amíg ökölboszorított kézzel járnak egymás mellett az emberek, amíg a szemek gyűlöletet sugároznak, amíg az ajkak csak bosszút tudnak hirdetni, amíg az elmék pokoli terveket szőnek, amíg a szívek, mint a tagadás pólusai tasztják el egymást és mindaddig, amíg a harag, gyűlölet, bosszu e siralmas korszakában kés, revolver és gummitás az embert

érintkezés heveti, vagy megtört esz-köze — addig a napi krónika nem fog kifogyni az éjszakai késések, a

revolveres támadások, a gummitásos érvelések és az utcan vivot párbajok szörnyű históriáiból.

Románia tiltakozott a monarchia adósságainak felosztási terve ellen

Bukarest, jan. 30. (Orient Radio) A mikor a jóvátételi bizottság megállapította, hogy Romániát milyen rész illeti a volt osztrák-magyar monarchia adósságainak fizetéséből, elmulasztotta leszögezni, hogy Romániának mekkora rész jut abból a jóvátételi összegből, amelyet volt ellenséggel tartoznak fizetni. A román kormány ez-

ért tiltakozást küldött a jóvátételi bizottságnak, bejelentve, hogy semmiképpen sem járul hozzá a Párisban hozott határozathoz. Románia semmit sem fog fizetni ezután a kötelezettség után, mindaddig amíg előzetesen nem állapítják meg a részére eső jóvátételi kvótáját.

A kisantant tovább áskálódik ellenünk

Budapest, január 30. A Ház folyosóján és politikai körökben azokról a külpolitikai kérdésekről beszéltek, amelyek a legutóbbi napokban felvetődtek. Ezek szerint a közelgő napok eseményei erős próbára teszik a kormányt és diplomáciánkat. Arról van szó, hogy a kisantant Magyarország elleni áskálódását, irrikát még mindig folytatja és egyelőre diplomáciai úton keresik a beavatkozás lehetőségét velünk szemben. A jóvátétel kérdésének szerencsén ezel elébe vágni. Ma erről igen sokat beszéltek a Ház folyosóján. A legaktívabb volt ebben a kérdésben a pártokivüllek csoportja, amelynek vezetői elhatározták, hogy mindezen körülményeket szövé fogják tenni és új külpolitikai orientációt fognak sürgetni.

Apponyi nyilatkozata

A pártokivüllek állásfoglalását és elhatározását Apponyi Albert gróf is helyesli, ami mellett szót a következő nyilatkozat is:

— Paupera Ferenc képviselőtársammak pápai beszámolóján mondott beszédével teljesen egyetértek. A szomszédokhoz való közeledés időpontjának megválasztását nem mondom, hogy ki kell tölteni, de az időszak kérdését fel kell vetni, mert nyilvánvaló, hogy e pillanatban ökökudakoskodásnak vetünk. Ez azonban nem von le semmit abból a helyes álláspontról, hogy saját érdekeinkben igenis közeledniünk kell szomszédainkhoz.

A kisantant francia mintára akarja megszállani Magyarországot

Nem csupán Franciaország határozza el a katonai rendszabályok alkalmazását a Ruhr-vidéken, hanem a kisantant is lépéseket tesz Londonban, Rómában és Párisban hogy rábírassa a nagyhatalmokat arra, hogy a kisantant Magyarország elleni áskálódását ugyanúgy, mint azokat a rendszabályokat és hogy rákényszerítsék Magyarországot a trianoni szerződés alapján a jóvátételi összeg megfizetésére. A francia kormány természetesen kedvezően fogadta Benesnek ezt a javaslatát, az angol kormány viszont azt a választ adta, hogy ez a kérdés őt legkevésbé érinti, amennyiben a kisantant a katonai rendszabályok alkalmazását helyesnek véli. Magyarországgal szemben esetelekedien a saját felelősségére és veszélyére.

Ami az orosz kormányt illeti, az orosz kormány azt válaszolta, hogy sohasem enged meg egy szláv harcot Magyarországot ellen. Benes ezután

még reméli, hogy a játszmát még nem veszítette el és a belgrádi, valamint a bukaresti javaslatokkal egyező értelemben újabb lépésre szánta el magát. Ennek következtében kiderült, hogy Antonievicz, Kibál és Lahovdry jogszáj, cseh és román követek a római követéségen sűrűn találkoznak. Közbenjárásuk azonban teljesen eredménytelen. Valószínű, hogy ezek a követek kegyvesztetteké váltak, mint most értesülünk Antonieviczet kormányra visszahívta Rómából.

Az ellenpörzés átengedését

Belgrád, január 30. A Tribuna közli: Biztos forrásból értesülünk, hogy a kisantant kormányai között megkegyezés van arra, hogy a szövetséges nagyhatalmaktól az ellenpörzés átengedését fogják kérni a kisantant számára Bulgária és Magyarország felett. A kisantant államai ezt a lépést a legközelebb meg fogják tenni.

Románia csak védekezésből vont össze csapatokat

Bukarest, január 30. (Orient Radio) Gróf Bethlen Isvánának a magyar nemzetgyűlésben tett legutóbbi kijelentésével szemben, amely azt a látszatot kelti, mintha Romániának Magyarországgal szemben támadó szándéka volna és csapatokat vont volna össze a határon, illetékes helyen megállapították, hogy ezek a feltételek

esetben kitárláson alapszanak. Románia békés szándékai kézenfekvők, míg Magyarország minden alkalommal bemutatja bosszúdülő szellemét. Ezért a legutóbbi határesemények kényszerítették Romániát arra, hogy a védelemhez feltétlenül szükséges rendszabályokat megtegye.

Nem teljesítik a kisantant kérését

Budapest, jan. 30. Az egységspárt ma esti vacsoráján az általános érdeklődés a külpolitikai kombinációk felé fordult. A vacsorán nagy érdeklődéssel tárgyalták azokat a híreket, amelyek a kisantantnak Magyarországi területek megszállására irányuló törekvéséről szólnak. Az általános vélemény az volt, hogy a magyar jóvátétel összege még nincs is megállapítva és így teljesen lehetetlen, hogy a nagyhatalmak teljesíthessék a kisantant kívánását.

Arra vonatkozólag, hogy a kisantant kérte a nagyhatalmaktól a Magyarország felett való felügyeleti jog átengedését, arra mutatnak rá, hogy a trianoni szerződést a nagyhatalmak garantálták; Magyarország ennek a szerződésnek alapján áll és nem ismeri el a kisantantnak azt a jogát, hogy a szerződés végrehajtásának ellenőrzését átvehesse.

Rommunisták Pápan és a népszövetségi javaslat

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, január 30. Szóltovszky Béla elnök pontban tízenkét órakor nyitja meg a nemzetgyűlés mai ülését és jelenti, hogy Batitz Gyulának napirend előtti felszólalásra adott engedélyt.

A pápai eset napirend előtt

Batitz Gyula: Vasárnap a fővárosi reggeli lapokat bejárta az a hír, amely a pápai rendőrkapitány utján került a pesti lapokba és amelynek a címe ez volt: *Kommunista összekülvés Pápan*.

A hír szerint Pápan nagyszabású kommunista összekülvést lepleztek le és a pápai rendőri vizsgálat kiderítette, hogy Batitz Gyula több ízben járt lenn Pápan, kommunista és szocialista körökkel érintkezett, legutóbb egy kömüves lakásban tartott összejövetelt és itt közölte híveivel, hogy február közepén a *Báthlyen-kormány* erőszakkal eldolyoltítk és ismét a proletáridtus veszi kezébe a hatalmat. Ez ügyben többeket letartóztatott a pápai rendőrség és több letartóztatás várható.

Volt olyan lap is — folytatja Batitz — mely azt írta, hogy én már ki is neveztem egy hatos bizottságot. Amidőn ezt a hírt olvastam, éreztem, hogy

egy pillanatra sem ülhetnék itt a nemzetgyűlésben, ha ez a hír igaz volna.

Ezért voltam kénytelen napirend előtti felszólalásra engedélyt kérni. Amikor az ügyet előadom, kénytelen vagyok visszamenni, hogy a fátvót fellebentsem az egész dologról.

A Magyarországi Eptómunkások Egyesületének Pápan is van fiókiája, amely fiók tizenkét év óta áll fenn, anélkül azonban, hogy működését megkezdhetne volna, mert minden esetben, amikor gyűlést tart, be kell jelenteni a pápai rendőrségnek, de az sohasem engedélyezett gyűlést.

Szeder Ferenc: Ez a szakszervezeti szabadság! Így értelmezik.

Batitz Gyula: Az Eptómunkások Egyesületének helyiségeiben a rendőrség tanyáz.

Szeder Ferenc: Biztosan szerződísszerien vannak ott.

Batitz Gyula: Az egyesület kénytelen ügyeit a gondnok lakásán elintézni. Decemberben levelet írtam a pápai csoportnak, hogy december hó 31-ére tűzzön ki évszázó közgyűlést, melyen a központ képviselőtében én fogok részt venni. 31-én megérkeztem Pápara. Tudatta velem a vezetőség, hogy a közgyűlés megtartását a rendőrség nem engedélyezte. Így nem is tarhattuk meg, de nekem be kellett várnom a következő vonatot. Délután 5-ig természetesen a vezetőség tagjaival beszélgettem.

Január 14-re tűztük ki az újabb közgyűlést. Bejelentettük ezt is, a rendőrség azonban nem engedélyezte, de a végzést csak január 14-én kézbesítették, mikor már én ismét Pápan voltam.

Klárk Ferenc: Rendőrségi kpcodskodás az egész.

Batitz Gyula: Az újabb gyűlést 18-ra tűzték ki. Ha akkor sem engedeli meg a rendőrség, akkor elhatároztam, hogy meg fogom telebbezni ezeket a végzéseket és nem tűzünk most már ki újabb közgyűlést.

Meg kell jegyeznem, hogy mikor Pápan jártam, tisztos távolból detektívek figyeltek, mindiz a sarkamban voltak és figyeltek, kívül beszéltek. Mult kedden egy asszony és egy leány jött Páparól hozzám. Egy levelet hoztak, melyet megmatattam a belügyminiszter annak is.

Felolvassa a levelet, mely szerint Papán bevitték a rendőrségre több embert, aki Batitz Gyulával beszélt.

Bevitték az építők munkások szakszervezetének vezetőjét, a szakszervezet iratát pedig letöltötték.

Szedes Ferenc: Elég gyávasz, hogy még mindig történnék ilyen gazságok. Batitz Gyula tovább olvassa a levelet, mely szerint a rendőrségen nagyon megverték egyes embereket.

Esztorgányos János: A rendőrség embereket ver? Szinte hihetetlen! Batitz Gyula tovább olvassa a levelet, mely szerint internálással lenygették meg egyeseket. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Ez a tudományuk! Ezért kell az internáló időről! Klárka Ferenc: Hihetetlen, hogy mi csinálnak ebben az országban.

A levél felolvasása után megemlíti azt is, hogy a levelet azonnal megmutatta a belügyminiszternek, azonban mindezekig nem tudja történet-e intézkedés, mert a letartóztatott egyéneket még nem bocsátották szabadon. Arra kéri a belügyminisztert, hogy ebben az ügyben indítson szigorú vizsgálatot.

A belügyminiszter válasza

Rakovszky Iván belügyminiszter: A képviselő ur erről az ügyről január 20-án tett nekem jelentést. Azonnal intézkedtem, a pápai rendőrségtől az ügyről a következő jelentést kaptam: Január 14-én feljelentés érkezett, a mely szerint Batitz Gyula, ki ez évben három ízben tartózkodott Pápán, január hó 14-én építők munkások jelenlétében a következő kijelentést tette:

Február 23-án rendszerváltás lesz az antant jóvátétel bizottságának segítségével. A katonaságot lefegyverzik, a hatalmat a szociáldemokraták veszik át. Magyarország szocialista állam lesz. A katonaság lefegyverzése irradalomban érkezik az ország és pénzünk értéke február 25-ére 50 százalékkal fog devalválódni.

Nagy zaj a szociáldemokrata pártban.

Szedes Ferenc: Az illető Lipótmezőre kell vinni.

Farkas István: Mese az egész.

Peidl Gyula: Ezen csak nevetni lehet.

Batitz: Az ilyen súlyos vádakot kiabálással nem lehet elintézni.

Rakovszky: A jelentés tovább arról szól, hogy Batitz Gyula a megjelölt 14 építők munkások közül hatot mint olyat üdvözölt, akik a rendszerváltás esetén a hatalom birtokosai lesznek. Természetes, hogy ilyen jelentés után a rendőrkapitányság a nyomozást megindította, le is folytatta és a rendőrség jelentése szerint perrendszert bizonyítékok merültek fel arról, hogy ezek a kijelentések tényleg elhangzottak.

Utasítottam a rendőrkapitányságot, hogy fejezze be a nyomozást és az iratokat terjessze be az ügyészséghez. Ez meg is történt. Az iratok a győri ügyészséghez kerültek. A letartóztatottak közül már csak kettő van fogva, olyanok, akik különben is rendőri felügyelet alatt állanak. Most tehát az ügy a győri ügyészség előtt fekszik. Ha a bíróság lefolytatja a tárgyalást és bebizonyosodik, hogy a tanúk vallomását erőszakkal csikarták ki, akkor megteszi a megfelelő megtorló lépéseket.

Ezután a Ház az indemnitásról szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja.

Áttérnek Magyarországnak a népszövetségbe való felvételéről

Mózer Ernő előadó ismerteti a javaslatot.

Peidl Gyula: Az előterjesztett javaslattal minden tekintetben egyet értek. Az előadóval is abban a tekintetben, hogy Magyarországnak a népszövetség tagjai közé lépjen be. A szociáldemokrata párt nevében kijelenti, hogy nem sokat remél a népszövetség mal működésétől. A kormányknak meg egyezést kell keresnie az országunkat körülvevő államokkal. Nem agresszív szerződésekre, hanem baráti együttműködésre van szükség.

Ha benszöveg megteremtjük a rendet és a demokráciát, akkor a külhatárokkal is könnyebben meg tudjuk érteni azt, hogy igazságtalan egy demokrátiát dolgozni akaró népet elnyomni. A javaslatot elfogadja.

Glesswein Sándor szólt fel. A nemzetköziségről szólva megállapítja,

hogy a nemzetköziséget nem szabad eltiltani, ha nem nyomja el a nemzeti érzéseket. A magyar népben él a szabadság szeretete és beállva a népszövetség tagjai közé együtt dolgozva Európa kultur népeivel a haladás érdekében és le fogja rázni a rabigát.

Lers Vilmos báró örömmel üdvözlöi a javaslatot. Peidl Gyula felszólalásából arra kell következtetni, hogy a béke eszméjét a szociáldemokraták monopolizálni akarják.

Dénes István: Lers Vilmosmal szemben kijelenti, hogy főuraink és nagybirtokosaink nem mindig tettek meg kötelességeiket. A javaslatot azonban örömmel üdvözlöi és elfogadja.

Daruváry Géza külügyminiszter: Magyarországnak érdeke, hogy foglal-

nak és érdekeinek képviselőjében bekapcsolódjék a nemzetek szövetségébe. A lefegyverzés és a kisebbségek kérdése az a két pont, amely leginkább teszi érdekünké, hogy a népszövetség tagjainak sorában helyet foglaljunk. A kormány nem vár csodákat a népszövetség működésétől, mert ismeri összetételének fogyatékosságát, azokat a nehézségeket, amelyekkel meg kell küzdeni. Magyarország a maga jogos követeléseit az igazságos követeléseit az igazság nyílt lefegyverével akarja kivívni és ezért bizalommal lép a népszövetségbe. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház a javaslatot elfogadja. Ülés vége 3 órakor.

Tovább erőszakoskodnak a franciák

Berlin, január 30. Essenből jelentik a lapoknak:

A Ruhr-kerületben a helyzet egyre komolyabb. A franciák egy csomó embert kiutasítottak és kíméletlenül beavatkoztak a vasúti és postaiüzembe. Emiatt elkeseredett hangulat uralkodik a lakosság körében. Tegnap a francia katonák feltűzött szuronnyal megszállták a düsseldorfi táviróhivatalt. A hivatalnokokat a tiszték lovaglókorhóccsal kergették ki a hivatalból. A Lokal Anzeigernak jelentik Koblenzből, hogy az ottani pályaudvaron a franciák 18 mozdonyt elakartak vinni. A német vasutasok azonban a mozdonyokat utnak indították és átrohagyták velük a dűzi pályaudvaron, ahol a franciák hába igyekeztek a mozdonyokat feltartóztatni. A gépeknek sikerült elérni a meg nem szállott területet. A franciák Koblenz közelében háromszáz méternyi szakaszon feltépték a síneket, úgy, hogy a vasútforgalom teljesen megakadt.

Thyssen levele

Berlin, január 30. Thyssen levelet intézett a lapokhoz. Leveleiben köszönetet mond azért a sok levélért és táviratért, amelyet külföldről és beltről tömegesen küldtek hozzá letartóztatása és elítélteése alkalmából. Az én munkatársaim — írja — a munkások, a hivatalnokok, a munkavezetők és valamennyire összetartunk a mi közös ügyünkért.

Zavargások Reichenbergben

Prága, január 30. A kormány képviselője a múlt héten Reichenbergben leszállt egy gyűlést, amelyen a Ruhr-terület megszállása ellen tiltakoztak. Az ülés után a tüntetők és a rendőrök között összeütközésre került a sor. A tüntetők közül sokat elfogtak, azonban a német képviselők közbenjárására később ismét szabadon bocsátották őket.

Rassay-Bogya lovagias ügye

Budapest, jan. 30. A nemzetgyűlés mai ülésén Dénes István beszéde közben éles szóváltás folyt le. Rassay Gérolly és Bogya János képviselők között, amit a képviselők ezután lovagias ügyre tereltek. Rassay az ülésen azt kiátotta Bogya felé:

— Maga teszi tönkre parlament nívóját.

Bogya ingerülten kiáltott vissza: — Hallgasson maga szálhós.

Rassay Károly nyomban felkereste Pakots József és Fábrián Béla képviselőket, hogy provokálják Bogya Jánost, aki Gömbös Gyulát és Fáy Gyulát nevezte meg segédeikül. A segédek nyomban összeültek tanácskozni. Az ügy elintézését azonban holnap délutánra halasztották.

Heten agyonverték egy legényt

Egy egész télen át virtuskodott Egyek községben Jaczó Kálmán és Takács János parasztlégények bandája. Abba telt a két banda öröme, ha egymást véresre verték. A múlt év február 18-án ezután egy legény halála lett a virtuskodás eredménye. Jaczó Kálmán és társai először bántóságot merítettek a Varga-jéle korcsmában, majd az után megtalálták az ellenséges banda vezérét, Takács Jánost, akit börtöl, lapított agyonverték.

A verekedő legényeket ma vonta felelősségre a debreczeni törvényszék Visky tanácsa. Jaczó Kálmánt és Szabó Kálmánt 3-3 évi, Jeczó András 2 és fél évi, Berkes Pált és Varga Józsefet 2-2 évi fegyházra Kovács Kálmánt és Bódi Kálmánt pedig 1 és fél-1 és fél évi fegyházra ítélte a bíróság. Ugy az ügyész, mint az elítéltek felelőseket.

Láttam már kérem?

uj fényképeket,

Vallása? . . .

Ez alatt a cím alatt tegnapi számunkban közreadott közleményünkre a mai napon dr. Vádsáry István tanácsnok hosszabb hozzászólást írt levélben válaszul. A válasznak a közönséget érdeklő részét az alábbiakban közöljük:

Ez ideig hivatalom nem foglalkozott azzal, hogy a reá bízott ügyeket vallás szerint intézze el. Azonban, minthogy a ref. egyház és a törvényhatóság között létrejött megátharodás szerint a ref. egyházi adókat is kezeli és ezen eljárás során összeírja az adókötelezetteket, kénytelen, mint a multban tette, érdeklődni a vallási viszonyok után, minthogy személyesen mindenkit és annak viszonyait az eljáró közegek nem ismerik és még nem bírnak azzal az ügyekkel az utóbbi időben meglehetősen fejlődő képességgel, hogy egyszerű rátekintéssel megállapítsák a vallási viszonyokat.

Azt hiszem ez a felvilágosítás meg fogja nyugtatni a Tisztelt Szerkesztőséget, melynek tájékoztatására e sorok szolgálnak.

Ebben a reményben a Mélyen Tisztelt Szerkesztőségnek vagyok

1923. január hó 30.

tisztelettel: Dr. Vádsáry.

A korrekt és minden tekintetben kielégítő nyilatkozatot a legteljesebb megnyugvással vesszük tudomásul.

Ászok hordókat
ecet raktározásra
vásárol
a Löblé ecetgyár,
Szalkai-u. 5. szám.

A Tisza István Tudományos Társaság

A Tisza István Tudományos Társaság orvos-természettudományi szakosztálya ma tartotta első rendes ülését dr. Szontagh Félix egyetemi tanár elnöksége alatt, aki elnöki megnyitójában hangsúlyozta azt, hogy a tudományos társaságnak akadémiai színvonalra kell emelkednie. Megnyitójának a tárgy constitutióról szóló tan jelentősége a gyermekgyógyászatban volt. Nyitva hagyta azonban azt a kérdést, vajjon a betegségek magyarázata terén a causalis, vagy a conditionalis gondolkodás jogosult-e? Kiemelte, hogy az életfolyamatok közötti viszonyok között is rendszerint complexebb természetűek, mint amilyennek látszanak, mert rendszerint úgynevezett vitális sorozatokban folynak le. A tudomány mai iránya az, hogy mindinkább újra előtérbe lép a constitúció tana. Részletesen kifejtette ezután, mi a constitúció lényege és hogy magyarázza ezt a mai öröklődési tan.

Utána dr. Verzár Frigyes tartotta meg előadását az idegműködés lényegéről. Azt fejtette ki, hogy milyen fizikális és kémiai változások mennek végbe az idegben és az idegsejtekben akkor, ha az ingerület keresztül halad rajtuk. Kimutatta, hogy mi az a titokzatosnak látszó folyamat, amely az idegben végigjut akkor, ha pl. érzünk, vagy mozogni akarunk. Hozzájárulhat a fizikális kémiai analízisnek lényegében egy colloid kémiai állapot változás, amely elektrolit kicserélődésekhez vezet. Főtünete egy elektromos áram, mely az idegben működésor keletkezik. Az idegsejt működése az idegsejt ában különbözik, hogy nagy anyagcseréje van, melynek az a jelentősége, hogy bizonyos ion koncentrációkat létesítsen. Az idegsejterületnek a lényegét ugyan tökéletesen még nem ismerjük, de a tudomány legújabb uton van, hogy megoldja e nehéz kérdést, ami az idegbetegségek megértésére is mérhetetlen jelentőségű volna.

Végül dr. Milecker Rezső bemutatta új módszerét néprajzi viszonyok kartografiai ábrázolására. A népek önmegjelölési jogáról szóló elv szükségességét tette a néprajzi és nemzetiségi térképek készítését. A meglévő térképek és módszerek azonban hiányosaknak és alkalmatlannak bizonyultak. Majdnem kivétel nélkül arányszámokkal dolgoznak, melyek szerint képeznek politikai kerületeket. Ez a módszer visszaélésekre és hamis beállításokra ad alkalmat. Milecker új módszerével városok és falvak alaprajzát színezi nemzetiségek szerint s ezáltal tudományosan felhasználható pontos térképet nyer.

A tiszai evangélikus egyházkerület felügyelői beiktatása

Nyíregyháza, jan. 30. Impozáns keretek között folyt le január 30-án Nyíregyházán a Tiszai ág. ev. egyház kerület ujonnan megválasztott felügyelőjének dr. Zelenka Lajos kuriai bíró törvényszéki elnök beiktatása.

Az ünnepélyes beiktatást istentisztelet előzte meg nyíregyházi evangélikus gyülekezet nagytemplomában, a melyen a vármegye, a város, az állami hivatalok tisztviselői, az összes egyházak küldöttségei és a szomszéd református egyházkerület, valamint a dunántúli evangélikus egyházkerület kiküldöttéi is megjelentek. A templomban történt ünnepélyes eskütelés után az ünneplő közönség átvonult az evangélikus elemi iskola dísztermébe, ahol elsőnek Geduly Henrik püspök üdvözölte az új kerületi egyházfelügyelőt, az egyetemes evangélikus egyház és a tiszai egyházkerület nevében. — Erre ő tartotta meg székfoglalóját.

Utána a magyarországi református egyház nevében Baltazár Dezső püspök, majd a dunamelléki evangélikus egyház nevében Kapy Béla püspök, utána sorjában a többi egyházak, a nemzeti hadsereg, az állami és városi tisztviselők, majd az evangélikus iskolák küldöttsége tiszteltet az új felügyelőnél. Az ünnepélyes beiktatást díszbezdte fejezte be a Korona-szállóhan, amelyen az első felkőszöntött maga az ünneplőt mondotta a kormányzóra.

Devi Frano

Páris. mentben ma képviselői a lutaspekuláció devizaközvetítő törvény meze. Az augusztus eddig még ártólamai politikai és vaslat szerin sával és vét bank foglalj kot a pénzi francia keré lata alapján

D FÜGGŐTLEN RÓM

A szerkesztő HEGER Irodalmi Előfizetési Ennél hon Szekesztő

Kiadóhiva

— Az ev. sz. alatti cs dán d. u. 6. Ezen összeje ség elnöksé telettel mes

— Tanító 3-án szomb a ref. egyhá háztér 17.) nitői konfer sok és szü legközelebb cia előadóit titkár volt; deklóddéssel von mozgó. Sics Ernő főreáliskola de külföldi tanára, a művelője. címen: „a hely” — M helybeli tar kezik „a n. Meg leheti tanítói kon viszi majd épen ezért kellő érdek

MA, FÉRI BIKAI Tar

1. Külö Makai I.: Va Jani? Osz u — Ba

2. Kiss Oh m tán a Szer

3. Zor Liszt: Erzsé

4. End seib — Id állók

5. Fal Este. vagy gyom

6. Pető hől. Éjjele. ének. szere

Devizaközpont Franciaországban

Páris, január 30. A francia parlamentben ma osztották szét Jaeger képviselő javaslatát, melyben a valutaszpekuláció letörése érdekében a devizaközpont felállítására vonatkozó törvény megszavazását indítványozza. Az angol font és a dollár eddig eddig még elő nem fordult magas árfolyamai nagyon nyugtalanítják a politikai és pénzügyi világot. A javaslat szerint deviza és valuta adásával és vételével csak 12 legnagyobb bank foglalkozhatna s ezt a 12 bankot a pénzügyminiszter valamennyi francia kereskedelmi kamara javaslata alapján jelölheti ki.

HIREK

DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG politikai napilap.

A szerkesztésért felelősen felelős:
RÖMER RICHÁRD.

Kiadó:

HEGEDÜS és SÁNDOR
irodalmi és nyomdai r.-t.

Előfizetési ár: Egy hóra 250 kor.

Ennél hosszabb időre előfizetést
nem fogadunk el.

Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34.

Telefon 10-20.

Éjjel Piac utca 49.

Telefon 18.

Kiadóhivatal: Piac utca 49.

Telefon 18.

Az év. biblia-óra a Miklós-utca sz. alatti egyházi épületben ma szerdán d. u. 6 órakor lesz megtartva. Ezen összejövetelre a Luther Szövetség elnöksége minden érdeklődőt tisztelettel meghív.

Tanítói konferencia. Febr. 1. hó 3-án szombaton d. e. 9 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében (Egyházter 17.) tartatik meg a XI-ik tanítói konferencia, melyre a pedagógusok és szülők figyelmét felhívjuk. A legközelebbi (dec. hó eleji) konferencia előadója dr. Imreh Sándor államtitkár volt; ezuttal nem kevesebb érdeklődéssel tekinthetünk e magas színvonalú konferencia elé. Most dr. Szűcs Ernő a budapesti Markó-utcai főreáliskola nemesak országosan — de külföldön is ismert nevével kiváló tanára, a természettudományok jeles művelője, — fog előadást tartani e címen: „A láthatóktól a láthatatlantól”. Melleve Vargha Miklós, a helybeli tanítógárda ifjú erősege értékezik „a népnevelés eszköze” címen. Meg lehetünk győződve, hogy ez a tanítói konferencia is nagy lépéssel viszi majd előbbre az iskolaügyet s épen ezért méltán remélhető, hogy a kellő érdeklődés fogja azt kísérni.

Az ev. biblia-óra a Miklós-utca sz. alatti egyházi épületben ma szerdán d. u. 6 órakor lesz megtartva. Ezen összejövetelre a Luther Szövetség elnöksége minden érdeklődőt tisztelettel meghív.

Tanítói konferencia. Febr. 1. hó 3-án szombaton d. e. 9 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében (Egyházter 17.) tartatik meg a XI-ik tanítói konferencia, melyre a pedagógusok és szülők figyelmét felhívjuk. A legközelebbi (dec. hó eleji) konferencia előadója dr. Imreh Sándor államtitkár volt; ezuttal nem kevesebb érdeklődéssel tekinthetünk e magas színvonalú konferencia elé. Most dr. Szűcs Ernő a budapesti Markó-utcai főreáliskola nemesak országosan — de külföldön is ismert nevével kiváló tanára, a természettudományok jeles művelője, — fog előadást tartani e címen: „A láthatóktól a láthatatlantól”. Melleve Vargha Miklós, a helybeli tanítógárda ifjú erősege értékezik „a népnevelés eszköze” címen. Meg lehetünk győződve, hogy ez a tanítói konferencia is nagy lépéssel viszi majd előbbre az iskolaügyet s épen ezért méltán remélhető, hogy a kellő érdeklődés fogja azt kísérni.

Az ev. biblia-óra a Miklós-utca sz. alatti egyházi épületben ma szerdán d. u. 6 órakor lesz megtartva. Ezen összejövetelre a Luther Szövetség elnöksége minden érdeklődőt tisztelettel meghív.

Tanítói konferencia. Febr. 1. hó 3-án szombaton d. e. 9 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében (Egyházter 17.) tartatik meg a XI-ik tanítói konferencia, melyre a pedagógusok és szülők figyelmét felhívjuk. A legközelebbi (dec. hó eleji) konferencia előadója dr. Imreh Sándor államtitkár volt; ezuttal nem kevesebb érdeklődéssel tekinthetünk e magas színvonalú konferencia elé. Most dr. Szűcs Ernő a budapesti Markó-utcai főreáliskola nemesak országosan — de külföldön is ismert nevével kiváló tanára, a természettudományok jeles művelője, — fog előadást tartani e címen: „A láthatóktól a láthatatlantól”. Melleve Vargha Miklós, a helybeli tanítógárda ifjú erősege értékezik „a népnevelés eszköze” címen. Meg lehetünk győződve, hogy ez a tanítói konferencia is nagy lépéssel viszi majd előbbre az iskolaügyet s épen ezért méltán remélhető, hogy a kellő érdeklődés fogja azt kísérni.

Az ev. biblia-óra a Miklós-utca sz. alatti egyházi épületben ma szerdán d. u. 6 órakor lesz megtartva. Ezen összejövetelre a Luther Szövetség elnöksége minden érdeklődőt tisztelettel meghív.

Tanítói konferencia. Febr. 1. hó 3-án szombaton d. e. 9 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében (Egyházter 17.) tartatik meg a XI-ik tanítói konferencia, melyre a pedagógusok és szülők figyelmét felhívjuk. A legközelebbi (dec. hó eleji) konferencia előadója dr. Imreh Sándor államtitkár volt; ezuttal nem kevesebb érdeklődéssel tekinthetünk e magas színvonalú konferencia elé. Most dr. Szűcs Ernő a budapesti Markó-utcai főreáliskola nemesak országosan — de külföldön is ismert nevével kiváló tanára, a természettudományok jeles művelője, — fog előadást tartani e címen: „A láthatóktól a láthatatlantól”. Melleve Vargha Miklós, a helybeli tanítógárda ifjú erősege értékezik „a népnevelés eszköze” címen. Meg lehetünk győződve, hogy ez a tanítói konferencia is nagy lépéssel viszi majd előbbre az iskolaügyet s épen ezért méltán remélhető, hogy a kellő érdeklődés fogja azt kísérni.

Az ev. biblia-óra a Miklós-utca sz. alatti egyházi épületben ma szerdán d. u. 6 órakor lesz megtartva. Ezen összejövetelre a Luther Szövetség elnöksége minden érdeklődőt tisztelettel meghív.

Tanítói konferencia. Febr. 1. hó 3-án szombaton d. e. 9 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében (Egyházter 17.) tartatik meg a XI-ik tanítói konferencia, melyre a pedagógusok és szülők figyelmét felhívjuk. A legközelebbi (dec. hó eleji) konferencia előadója dr. Imreh Sándor államtitkár volt; ezuttal nem kevesebb érdeklődéssel tekinthetünk e magas színvonalú konferencia elé. Most dr. Szűcs Ernő a budapesti Markó-utcai főreáliskola nemesak országosan — de külföldön is ismert nevével kiváló tanára, a természettudományok jeles művelője, — fog előadást tartani e címen: „A láthatóktól a láthatatlantól”. Melleve Vargha Miklós, a helybeli tanítógárda ifjú erősege értékezik „a népnevelés eszköze” címen. Meg lehetünk győződve, hogy ez a tanítói konferencia is nagy lépéssel viszi majd előbbre az iskolaügyet s épen ezért méltán remélhető, hogy a kellő érdeklődés fogja azt kísérni.

Az ev. biblia-óra a Miklós-utca sz. alatti egyházi épületben ma szerdán d. u. 6 órakor lesz megtartva. Ezen összejövetelre a Luther Szövetség elnöksége minden érdeklődőt tisztelettel meghív.

Tanítói konferencia. Febr. 1. hó 3-án szombaton d. e. 9 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében (Egyházter 17.) tartatik meg a XI-ik tanítói konferencia, melyre a pedagógusok és szülők figyelmét felhívjuk. A legközelebbi (dec. hó eleji) konferencia előadója dr. Imreh Sándor államtitkár volt; ezuttal nem kevesebb érdeklődéssel tekinthetünk e magas színvonalú konferencia elé. Most dr. Szűcs Ernő a budapesti Markó-utcai főreáliskola nemesak országosan — de külföldön is ismert nevével kiváló tanára, a természettudományok jeles művelője, — fog előadást tartani e címen: „A láthatóktól a láthatatlantól”. Melleve Vargha Miklós, a helybeli tanítógárda ifjú erősege értékezik „a népnevelés eszköze” címen. Meg lehetünk győződve, hogy ez a tanítói konferencia is nagy lépéssel viszi majd előbbre az iskolaügyet s épen ezért méltán remélhető, hogy a kellő érdeklődés fogja azt kísérni.

Az ev. biblia-óra a Miklós-utca sz. alatti egyházi épületben ma szerdán d. u. 6 órakor lesz megtartva. Ezen összejövetelre a Luther Szövetség elnöksége minden érdeklődőt tisztelettel meghív.

Tanítói konferencia. Febr. 1. hó 3-án szombaton d. e. 9 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében (Egyházter 17.) tartatik meg a XI-ik tanítói konferencia, melyre a pedagógusok és szülők figyelmét felhívjuk. A legközelebbi (dec. hó eleji) konferencia előadója dr. Imreh Sándor államtitkár volt; ezuttal nem kevesebb érdeklődéssel tekinthetünk e magas színvonalú konferencia elé. Most dr. Szűcs Ernő a budapesti Markó-utcai főreáliskola nemesak országosan — de külföldön is ismert nevével kiváló tanára, a természettudományok jeles művelője, — fog előadást tartani e címen: „A láthatóktól a láthatatlantól”. Melleve Vargha Miklós, a helybeli tanítógárda ifjú erősege értékezik „a népnevelés eszköze” címen. Meg lehetünk győződve, hogy ez a tanítói konferencia is nagy lépéssel viszi majd előbbre az iskolaügyet s épen ezért méltán remélhető, hogy a kellő érdeklődés fogja azt kísérni.

Az ev. biblia-óra a Miklós-utca sz. alatti egyházi épületben ma szerdán d. u. 6 órakor lesz megtartva. Ezen összejövetelre a Luther Szövetség elnöksége minden érdeklődőt tisztelettel meghív.

Tanítói konferencia. Febr. 1. hó 3-án szombaton d. e. 9 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében (Egyházter 17.) tartatik meg a XI-ik tanítói konferencia, melyre a pedagógusok és szülők figyelmét felhívjuk. A legközelebbi (dec. hó eleji) konferencia előadója dr. Imreh Sándor államtitkár volt; ezuttal nem kevesebb érdeklődéssel tekinthetünk e magas színvonalú konferencia elé. Most dr. Szűcs Ernő a budapesti Markó-utcai főreáliskola nemesak országosan — de külföldön is ismert nevével kiváló tanára, a természettudományok jeles művelője, — fog előadást tartani e címen: „A láthatóktól a láthatatlantól”. Melleve Vargha Miklós, a helybeli tanítógárda ifjú erősege értékezik „a népnevelés eszköze” címen. Meg lehetünk győződve, hogy ez a tanítói konferencia is nagy lépéssel viszi majd előbbre az iskolaügyet s épen ezért méltán remélhető, hogy a kellő érdeklődés fogja azt kísérni.

Az ev. biblia-óra a Miklós-utca sz. alatti egyházi épületben ma szerdán d. u. 6 órakor lesz megtartva. Ezen összejövetelre a Luther Szövetség elnöksége minden érdeklődőt tisztelettel meghív.

Tanítói konferencia. Febr. 1. hó 3-án szombaton d. e. 9 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében (Egyházter 17.) tartatik meg a XI-ik tanítói konferencia, melyre a pedagógusok és szülők figyelmét felhívjuk. A legközelebbi (dec. hó eleji) konferencia előadója dr. Imreh Sándor államtitkár volt; ezuttal nem kevesebb érdeklődéssel tekinthetünk e magas színvonalú konferencia elé. Most dr. Szűcs Ernő a budapesti Markó-utcai főreáliskola nemesak országosan — de külföldön is ismert nevével kiváló tanára, a természettudományok jeles művelője, — fog előadást tartani e címen: „A láthatóktól a láthatatlantól”. Melleve Vargha Miklós, a helybeli tanítógárda ifjú erősege értékezik „a népnevelés eszköze” címen. Meg lehetünk győződve, hogy ez a tanítói konferencia is nagy lépéssel viszi majd előbbre az iskolaügyet s épen ezért méltán remélhető, hogy a kellő érdeklődés fogja azt kísérni.

Az ev. biblia-óra a Miklós-utca sz. alatti egyházi épületben ma szerdán d. u. 6 órakor lesz megtartva. Ezen összejövetelre a Luther Szövetség elnöksége minden érdeklődőt tisztelettel meghív.

Tanítói konferencia. Febr. 1. hó 3-án szombaton d. e. 9 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében (Egyházter 17.) tartatik meg a XI-ik tanítói konferencia, melyre a pedagógusok és szülők figyelmét felhívjuk. A legközelebbi (dec. hó eleji) konferencia előadója dr. Imreh Sándor államtitkár volt; ezuttal nem kevesebb érdeklődéssel tekinthetünk e magas színvonalú konferencia elé. Most dr. Szűcs Ernő a budapesti Markó-utcai főreáliskola nemesak országosan — de külföldön is ismert nevével kiváló tanára, a természettudományok jeles művelője, — fog előadást tartani e címen: „A láthatóktól a láthatatlantól”. Melleve Vargha Miklós, a helybeli tanítógárda ifjú erősege értékezik „a népnevelés eszköze” címen. Meg lehetünk győződve, hogy ez a tanítói konferencia is nagy lépéssel viszi majd előbbre az iskolaügyet s épen ezért méltán remélhető, hogy a kellő érdeklődés fogja azt kísérni.

A rendőrség tegnap este kártya-razziát tartott

A Debreceni Független Újság ma reggeli számában beszámolt arról a nagyarányú kártyajátékokról, amelyek az egyik debreczeni szállodában folytak. A rendőrség — mint megírtuk — erélyesen felszólította a szállodát, hogy a hazárdjátéknak vessen véget. Erre már különben sem volt szükség, mert az egyik szállodai pointör feleségének feljelentéséről a szálloda is értesült és elővigyázatosságból saját kezdeményezésére beszüntette a chemint — amikor már majdnem kormére égett a dolog.

Az államrendőrség a kártyacsatlakról híressé lett szállodában tegnap este nagy razziát tartott. Este 7 óra tájban detektívek lepték meg minden oldalról a szállodai kiáratókat és egy rendőrkapitány több detektív kíséretében átkutatta a félémeleti kártyaszobákat, ahol azonban csendes alsósoknál egyebet nem találtak. A félémeleti billiárd-termek ugyan szolgáltak némely szencsióval, ami közelebbről a debreczeni középiskolák igazgatószolgáit érdekli.

Változékony, hűvös idő várható. Meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban helyenként kevés eső volt. A szél megenyhült, a hőmérő nyugaton nappal majdnem elérte a 10 fokot és ma reggelre csak szórányosan ment kevésfel a fagypontra alá. Idő-prognózis: Változékony hűvös idő várható, helyenként még csapadékkal és némi hősüllyedéssel.

Pestis Oroszországban. Berliából jelentik, hogy az Ural mentén pestis ütötte fel a fejét. Az utóbbi jelentések szerint a megbetegedések száma 73800.

Még beküldheti felesleges értékesíthető tárgyait a vagyonmegtóvársára az Arany-színházba (József kir. herceg-u. 3.) délutáni félkörtől. Arverés pénteken délután háromkor.

Influenzás időkbén ügyeljünk a belek rendszeres működésére. A Hunyadi János viz. mint szabályozó enyhé hashajtó e célra a legalkalmasabb.

A Délmagyarországi Kereskedelmi Utazók országos egyesülete folyó hó 28-án tartotta Budapestén évi közgyűlését, amelyen országos alelnökké Kröh Vilmos debreczeni nagykereskedőt, a debreczeni csoport agilis elnökét választották meg egyhangulag. Igazgatósági tagokul Brüll Ernő és Friedmann Miklós kereskedők választották meg.

Akasszátok fel a bankárokat?! Az ember megdörzsöli a szemét, megcsipí a kariát, álmélkodva néz körül és nem akar hinni a füleinek, amikor ezt a biztatást hallja Akasszátok fel a bankárokat! Hogyan? Hát 3 évvel a koffinim bukása után egy győzedelmes ellenforradalom után, bírói ítéletek ezrei után és Zalaegerszeg momentója ellenére is, a rendőrvény árnyékában is vannak még kommunisták? Kommunisták, akik nem földalatti vakantúrákban rejteznek, hanem kiállanak a placra és beharagszóják a világba a kommunista esata-kiáltást: Akasszátok fel a bankárokat! Hiszen kezdődött már az így egyszer, jött utána a folytatás: Le a tőkével! és rövidesen a finálé: Halál a burzsujokra! Hát lehet ezt az államháborító rémséget még egyszer előlőrizni? Hát ki az, aki ma a kommun véres jelszavát meri harsogni? Álmélkodva olvassuk: Tasnády Kovács József az Éme országos központjának Petőfi ünnepén!

Rendőri hírek. Az Angol-Magyar Bank debreczeni fiókja feljelentést tett a rendőrségen, hogy raktárából 20,000 korona értékbe 24 darab juttatszákot loptak el ismeretlen tettesek. — Moskovitz Mór Külsővásártér 16. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy M. Ilona nevé csalédje 15,000 korona értékű fehéremű ellopása után megszökött. Körözik.

Kinevezés. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke a debreczeni ítélőtábla kerületébe dr. Csernátony Lajost és dr. Schindler Dezsőt joggyakornokká nevezte ki.

Ozsonázzon délutánoként a Royal-kávéházban.

Tűkorgyártás. üvegcsiszolás. régi tükrök ujja öntése. üvegárgyak díszítése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 15-14. Telefon 356.

A rendőrség ugyanis egész sereg hatal billiárdozó diákok talált a billiárd-teremben. A diákság Debreczenben különben is már évek óta látogatja a kávéházakat és egyik-másik egészen krakéler-módon viselkedik. Kívánatos lenne, hogy a középiskolák igazgatói fokozottabban ellenőrizzék a kávéházakat, mert a kávéházba járó diákság köztudomásúlag elhanyagolja a tanulmányait és léha élvezetekkel destruálja a nevelő munka eredményeit. A rendőrség különben helyes érdeklődéssel igazolást után kíván, litotta a kávéházban tartózkodó diákokat.

A rendőrség egyébként tegnap este más szállodákat is megrázzlázott, azonban sehohsem akadt hazárdjátékos játsszó társaságra. E helyütt fel-említiük, hogy Debreczen-Budapest vasutvonalon a személy, de különösen a gyorsvonatokban nagy hazárdjátékosok folynak, amelyeket véleményünk szerint a rendőrségnek vasuti kirendeltségének kellene ellenőriznie és megszüntetnie.

Szabóparosok ügyelmébe. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara ezuton hozza érdekeltsege tudomására, hogy a m. kir. debreceni vármörkerületi parancsnökság polgári ruhák elkészítésére pályázatot hirdet. A versenytárgyalás 1923. február hó 7-én déli 12 órakor tartatik meg. Részletes tájékoztató fenti parancsnökságnál vagy a kamaránál szerezhető. Iparkamara.

Emléktábla Erzsébet királyné halála helyén. Budapestről jelentik: jelentik: Bánffy Miklós grófnak a genevei hatóságokkal megindított tárgyalásai azt célozták, hogy végre pontos megállapítást nyerjen az a hely, ahol Erzsébet királyné I. Ferenc József áldottlelkű felesége elhunyt. A genevei városi hatóságok a legnagyobb előzékenységgel tettek eleget Bánffy Miklós gróf kívánságának. Megállapították hivatalos okmányokból, Erzsébet királyné elhalálózásának helyét, egyben hozzájárultak Bánffy Miklós volt külügyminiszternek ahhoz az előterjesztéséhez is, hogy a királyné elhalálózásának helyét a magyar nemzet emléktáblával jelölhesse meg. Bánffy Miklós gróf tárgyalásainak és a genevei városi hatóságoknak engedélye alapján végre semmi sem áll utjában annak, hogy a magyar Erzsébet kultusz végre emléktáblával, illetve valamelyes emlékllel jelöltesse meg a bajor származású, de szívben és lélekben, gondolkodásában és tetteiben magyar királyné halála helyét. Bánffy Miklós gróf Szentgyörgyi szobrászművészt kérte fel, hogy Erzsébet királyné halálának helyére emlékeletet készítsen. Az emlékeleten egy egyszerű magyar felírás lesz.

Egy banktisztviselő leletre volt cégjegyzőit. Budapestről jelentik: A Wiener Kommerzial-Bank cégjegyzője Prívolszky András és a bank volt tisztviselője Eszláry Péter között lovasias ügy támadt amelynek során a cégjegyző megtagadta a tisztviselőtársának adandó elégtételt. Ma délután 10 órakor Eszláry megleste a cégjegyzőt megtámadta és dulakodás közben agyonlőtte. A banktisztviselőt őrizetbe vették. Önvédelemmel védekezik.

Legjobb gyapjuszövetek
FELDHEIM DEZSŐ-ÉRTÉK
Piac-utca 67.

Színházi vacsorák a Royalban.
Tortanapok Hegedűs és Sándor r.-t. papirkereskedésében.

Világhírű oroszlan védjegyű urifehéreműek, gallérok és kézelők Frank Imréné Piac-u. 43.

„Remény” vagyommentőben kiállítás szerdától péntekig egésznap. Arverés 5-ikétől Piac-u. 85.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
SZERDA: Morphium, B) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: A költő és a halál.
Utána Parasztecsület, C) bérlet.
PÉNTEK: A költő és a halál. Utána Parasztecsület, D) bérlet.
SZOMBAT: Déltűn: Éva. — Este: Romeo és Julia

VASÁRNAP: Déltűn: A betyár kedője. — Este: A hamburgi menyasszony.

Tarnay Alajos gyönyörűséges dalait meleg, költői kedély sugalmazta. Tarnay legszívhezszólóbb zeneszerzőnk aki megnevesítette a magyar dal paraszti fáját. Szerzői estéje ma, szerdán este fél 8 órakor lesz a Bika kistermében. Jegyek Bika portásánál.

Küry Klára amerikai-magyar dal-estje febr. 11-én a Bikában.

Horoga Severin Mars utolsó darabja 10 felvonásban Vigszínházmozgóban.

Zola: Igazság! Osztrómállapot Uránia. Vigszínház pénztárnál — Horoga előadására jegyek korlátolt számban kaphatók.

Jövő hét szencziója Petőfi film, magyar remekmű, bemutatja az Uránia.

Borgia Lucretia második befejező része ma utoljára az Apollóban.

Élő fátyla, cirkusz dráma holnap az Apollóban.

Omnia-mozgó: Szerdán, Csütörtökön Kétéletű ember, rejtelmes történet 6 felvonásban.

Jön! Szenvedő szívek, a legelső Berlinben készült. Hollag Camilla film. Californiai véredek, Amerika szencziója.

Sasfiók!! a legesodálatosabb film.

SPORT

Kezdődik az atléták tréningje. A debreceni sportegyesületek atlétái szerdán este 6 órakor kezdik meg téli tréningjüket a kollégium tornatermében, amelyre az atléták szíves megjelenése k-retik.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti tőzsde
Zürichi ziarlat

Budapest, jan. 30.
Zürich: 0.20 és egynegyed

Értéktőzsde. A tőzsde mai forgalmában még a tegnapihoz is rösebben bontakozott ki a szilárd irányzat. Ennek forgatagában a papírok új rekord árfolyamokat értek el. Arak

Bankok: Ang.-Magy. bank 2200—400, Agrár 1800, Hazai 5500—6150, Hermes 1500, Magyar Hitel 10700—20800, Jelzálog 400—10, Leszámítoló 1950—2175, Osztr. Hitel 2450—700, Keresked. 36250—750, Magy.-olasz 610—15.

Takarékpénztárak: Belvárosi 1900 75, Általános 4400—500, Hazai 43—44000.

Malmok: Borsod-Miskolczi 17500J 9800, Concordia 8000—700, Budapesti 36000—8500, Güzella 11700—900, Hungária 18500—21000, Viktória 45000 7000.

Bányák és téglagyárak: Beocsini 103—110000, Kohó 67—73000, Drosche 40000—2000, Magnesit 202—12100, Ált. Köszén 193—200000, Salgó 75000—9000, Urlikányi 125—132000.

Nyomdák Athenaeum 15900—6000, Révai 3750—4000.

Vasművek és gépgyárak: Kőburg 6400—700, Ganz-Dan. 2100000—275000, Ganz-vill. 318000—45000, Láng 38000—9500, Lipták 3700—4000, Magy. acél 21000—3000, Rima 11450—950, Schlick 13500—800, Wörner 3300—500, Kistarcsai 7100—400.

Különféle vállalatok: Gschindt 77—83000, Baróti 2550—700, Bóni 17100—800, Chinoi 4800—5200, Egyes. izzó 92000—8000, Textil 2700—900, Spódi-um 9000—500, Flóra 48—51000, Fővárosi sör 5800—6300, Karton 37—41000, Királysör 5000—100, Klotild 9500—600, Krausz szesz 19500—21500, Polgári sör 43—51000, Magy. pamutgyár 395000—42000, Magyar Cukor 745—790000, Lámpa 47000—51000, Östermelő 13250—4000, Gummi 25900—6500, Szikra 16700—7500, Stummer 255—275000, Telefon 34—38000, Georgia uJ 129—141000.

Faipari vállalatok Hazai 2000—3500, Brassói 59750—64000, Egyes. fa 870—1000, Lignum (hitelfi) 10700—1100, Magyar Erdő 1100—200, Nasic 127000—36000, Lichtig 1400—525.

Közekedési vállalatok: Adria 68—78000, Atlantika 6900—7100, Közúti 1450—750, Városi 1375—425, Déli vasút 8500—700, Levante 112—125000, Államvasút 29500—31500.

Az utótőzsdén csak az érdeklődés lankadt kissé de az irányzat változat-

Január szilárd maradt. A prolongációk elintézése ma nem ment olyan simán, mint az előző rendezési napon, mint-hogy a kölcsönpenzben erős árhullámzások voltak. Előtte 4.8 százalékkal kínálták a közt pénzt, később leszállott 3.4 százalékra, 2 ór felé ismét 4 százalékot fizettek a heti pénzért. Az irányzat azonban változatlanul szilárd maradt. A forgalom kissé megcsappant. A prolongálási díj átlag 6 százalék volt. Magyar Hírel 21000 (prolongálási díj 2000), Salgó 78250 (4750), Rima 12000 (600), Concordia 9000 (300), Első Budapesti Gőzmalom 39000 (2750), Ált. Kőszén 202000 (11000), Hrikányi 30000 (6000), Atlantika 6800 (200), Ganz-vil. 340000 (20000), Bóni 19800 (1000), Izzó 100000 (5500), Spódium 9500 (400), Lámpa 51000 (2000), Gummi 28000 (200), Georgia 139000 (500), Telefon 37000 (1000).

Zürich, Jan. 30. (Zárlat.) Berlin 1 és egynegyed, Newyork 536, London 2482, Páris 3250, Milánó 2540, Prága 1540, Budapest 20 és egynegyed, Belgrad 460, Bukarest 210, Varsó 1 és ötnyelcad, Bécs 74, osztrák bélyegzett 75, Szófia 350.

A mai terményváltás a forgalom igen kis keretek között mozgott, az árfolyamok tartottak maradtak. Buzában roszban alig akadt üzlet. Tenzeriben későbbi határidőre forgalom élénk volt.

Hivatalos árak változatlanok. Előfordult kötések: Buza 1 vagon 78 kilós 130000 Kalkápolna, rozs 1 vagon 7800 Nvirbátor, 3 vagon budapesti paritással 8000, árpa 6 vagon 8500 Kaposvár, tengeri 1 vagon Baranya március 15-iki szállításra 9500, 1 vagon Baranya március 15-iki szállításra 9500, 1 vagon Baranya március 15-ére 10000, 1 vagon Baranya április 30-ára 10500, 2 vagon Orosháza március végére 9800 1 vagon Szerencs február 15-ére 8600, 3 vagon február 28-ára 9300 Liptó, korpában aktív eladás Szegedről jutásukban 4700.

A devizaközpont hivatalos árfolyamai

Valuták:	Vétel	Eladás
Napoleon	9900.—	—
Dinár	22.50	24.50
Hollandi forint	1047.—	1082.—
Lei	11.—	12.—
Angol font	12300.—	12600.—
Márka	0.07	0.09
Lira	126.—	132.—
Francia frank	162.—	172.—
Szokol	76.—	80.—
Sváici frank	500.—	520.—
Osztrák korona	0.370	0.390
Dollár	2660.—	2735.—
Lengyel márka	0.875	0.975

Devizák:	Vétel	Eladás
Belgrad	22.50	24.50
Amsterdam	1047.—	1081.—
Bukarest	11.—	12.—
London	12300.—	12600.—
Berlin	0.07	0.09
Italia	126.—	176.—
Páris	162.—	172.—
Zürich	495.—	515.—
Prága	76.—	80.—
Bécs	0.370	0.390
Newyork	2660.—	2735.—
Varsó	0.875	0.975

SZÁRAZ TŰZIFA hasáb és aprított és festett állvány eladó. Megtekinthető Simonffy-utca 7., Berlini Victóriánál, a délelőtti órákban.

ÉPULETFA és összes építési anyagok legolcsóbban beszerelhetők **BURGER ÉS WEINBERGER** fatelepein DEBRECZEN, Szoboszlai-ut 1. TELEFON: 11-82.

Ócska ólmot
ólomcsöveket, sulyokat, tömitéseket bármily mennyiségben
VESZ
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R.-T.
Piac-u. 49., második udvarban.

Megnyílt a Központi Éléstár
Miklós-utca 2. sz. (Apolló-mozgóval szemben).
Kapható jutányos áron mindenemű liszt élelmény, buza dara, korpá, bab, burgonya, hagyma, dió és egyéb élelmiszer.

Demetrovitsné és Kovács angol és francia női divatterme DEBRECZEN, Püspöki palota.

Olcsóbb a vasúti szállítással, ha **TEHERAUTÓ**
val szállít, melyekből 40 darab új és használt raktáron.
V., Csanády-u. 3. **RÓKA RT.** Telefon 46-01. teherautótelep.

Legszebb cigányzene a **Gambrinusban!!**
Rácz Jancsi és Napoleon
hegedű és csellóművészek 11 tagú zenekarukkal játszanak.

Jóka! összes munkáit, Pallas Lexikont és egyéb könyveket jó árban vásárol **ACZÉL antiquáriuma,** Első Takarékpalota.

Személyesen **Tőzsdén** RANKAI ÉS SOLTÉSZ tőzsdetago DEBRECZEN. Bégenfeld-tér 6. Piac u. 67. Telefon 209. Telefon 407. **Arany-ezüsti vétel.**

A Royal-étterem
orthodox kóser vendéglőjében elsörangú ételek és italok, szolid és figyelmes kiszolgálás mellett.
Esküvői és egyéb családi vagy társas ünnepek szervezése.
ADLER MIKLÓS vendéglős.

Turul cipőgyár r.-t.
DEBRECZEN, Ferencz József-ut 48.
Rámánvarrott prima box férfi cipők **5110 K** páronként am a készlet tart. **39. számtól 43. számig.**

Mindenkinek könyvet kell vezetni az új kereseti- és forgalmi adórendelet értelmében!
Az összes ilyenmü üzleti- és forgalmiadó könyvek kaphatók Hegedüs és Sándor r.-t. papírnagykereskedésében, Piac u. 34

APRÓ HIRDETÉSEK
Apró hirdetések díja hétköznap 10 szölg 30 korona, minden további szö 2 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szölg 40 korona, minden további szö 4 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL
Aranyat, ezüstöt, drágaköveket, hamis fogakat legmagasabb árban vesz **Braun Mór** ékszerész, Piac-u. 31. Mihalovits gyógy-szertára mellett.

Babakelengyék, trikó és kötött ruhák, szvetterek dus választékban kaphatók **DR. BEGEDÜSNÉ** Gyermekdivatházában, Simonffy-utca 2. sz.

Könyvkötő és nyomdász tanulóknak
két középiskolát végzett jó magaviseletű fiúk felvételnek a **Hegedüs és Sándor** r. t. könyvnyomdájában és könyvkötészetében DEBRECZEN, Piac-u. 49.

ELADÁS
Uj álló íróasztal és festett állvány eladó. Megtekinthető Simonffy-utca 7., Berlini Victóriánál, a délelőtti órákban.

Aranyvas kapható a kiadóhivatalban

VEGYES
Uj fűszertűzlet, ahol mindenféle fűszerárut és cukorka különlegességeket legolcsóbban vásárolhat Lőrincz Károly, Hatvan-utca 36.

Perzsa szőnyeg — egy elé való — eladó Cím a kiadóban.

KERESLET
Aranyat, ezüstöt, brilliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Elektra elektrotechnikai vállalat. Cégtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készít. — Debrecen, Hatvan-utca 2., I. em. Telefon: 895.

Hazai gyökeres vessző 2 éves, szőlőoltvány Ripária, Portálisz és Murveder alanyon. Sima ripária, portálisz vessző kis és nagy tételekben eladó. Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelőségénél Tapolca. (Balaton mellett).
36-os magasszaru fekete, teljesen új női cipő olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Varrónó, ki fehérneműhöz is ért, házhoz kerestetik. Cím a kiadóban.

Menekült órák szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat. Rákóczi-utca 36. sz.